

Latweeschi Awises.

Nr. 8.

Bettortdeena 24. Webruar

1855.

Druschts v. A. H. Hoffmann un A. Johannson.

No Tselgawas 22. Webrnara deenä.

Af behdu deena! af behdu siana! ko wissi muhsu basnizas pulksteni no astoneem rihtä lihds septineem walkara swannidami, studdinaja wisseem laudim! Juhsu sirdsmihkaas augsti zeenihts semmes tehros jums irr panemts no Deewa neisdibbinajamas rohkas! Nikolai Pawlowitsch, muhsu augstais Kungs un Keisers mirris 18ta Webruara deena 10 minutes pehz 12 pussdeena. Ta stabstijam weens ohtram behdig i un noskummuschi; jo nakti Kurihrs scho behdu sianu no Pehterburgas bij atnessis. Muhsu mihtakais Kungs un Keisers, — ta raksta tee Daktra fungi Mandts, Enofins un Karells, sasiridis 10. Webr., treshdeena 16ta Webruara deena gustä dewees. 17. Webr. drudsis lihds walkaram jo nikns palizzis un plauschöös eemettees. 18ta Webruara Keisers jaw dilti slüts palizzis un gruhti bijis dwashu wilkt. Nakti pulksten 3½ Keisers ar swehtu meelastu dweheli preezinajis, wisseem Saweem peederrigeem un draugeem labbas deenas atbewis un wissus apswehtidams, saldi aismidsis us paschu pussdeenu! „Tizibü un mihestibü pateesi turrejis un to labbu zihnischanu gohdam iszibniyes, Winnam nu irr peelikts tappis tas krohnis tahs dsihwoschanas debbesu gohbiba! Lai swehti buß! Deewa Kunga prahs irr notizzis! Zapadohdahs un ja-ustizzahs winnam. Basseet un apzerrejet nu tohs wahrbus, ko Winnu augstais dehls, muhsu jaunais teizamais Kungs un Keisers Aleksanders Nikolajewitsch us Sawatehwa gohda krehslu no paschas Deewa rohkas 18. Webruara sehdinahs Saweem mihtem pawalstneekeem raksta:

Mehs no Deewa schehlastibas

Aleksanders tas ohtrais,
Keisers un patwaldineeks wissas Kreewu semmes

Pohku Kehnisch,

u. t. l. pr., u. t. l. pr., u. t. l. pr.

dohdam wihssem Saweem utzizigeem pawalstneekeem finnaht:

Deewa Kunga ne isprohtamam swehtam prahtam patizzis muhs wissus ar sawu rohku gruhti peemeklet. Muhsu wissumihkaas Lehws, tas Kungs un Keisers Nikolai Pawlowitsch 18ta Webruara deena s. g. pehz ihhas bet gruhtas summibas, kas beidsamäas deenä lohti ahtri wissas

meesas spehkus pahrnehme, ar nahwi irr aissahjis. Nespehjam ar wahrdeem isteikt, zif leelas Muhsu behdas un sahpes, kas arri wissu Muhsu pawalstneekeu sahpes irraib. Pasemmodamees appaesch Deewa Lehwa wissuwarrenas rohkas un neisdibbinajameem zelleem. Mehs no winna ween gaibam spehku scho winna gruhtu pahrbaudishanu panest. Ra schis Muhsu apraudahts un pahr wissu lohti mihtohts Lehws, wissu sawu spehku un wissas sawas dsihwibas stundas saweem mihtem pawalstneekeem upporedams, par teem puhlejees un ruhpejees, tapat ir Mehs schinni behdigä bet arri leelsä swehtä stundä itt swehti apsohlidamees, — nu pat uskahpuschi us Muhsu Lehwu Kreewu walsts un no tahs neatschirramas Pohku un Winnu semmes Keisera gohba-krehslu, — neredsama wissurklahtbuhdama Deewa preeeschä sohlam: ka Mehs Sawas tehwu semmes lablahschanu sirdi un preeesch azzim-alloschin gribbam turreht. Wadditi un pasargati no ta wissuvaldiga Deewa, kas Muhs us scho augstu waldischanas animatu aizinajis, Mehs Kreewu semmi sawä augstakä kahrtä, spehkä un gohda gribbam pasargaht, lai zaur Mum's taptu peepilditas Muhsu augstu wezzaku, Pehtera, Karibnes, Aleksander ta swehtita un Muhsu ne-aismir sama Lehwa Nikolai sirds-wehleschanas un padohmi.

Mum's par leelu paligu buhs Muhsu sirdsmihku pawalstneekeu allaschin paradihts labs prahs un winnu ar Mum's saweenotas karstas luhgshanas preeesch wissaugstaka Deewa sw. altara. Us to Mehs nu Sawus pawalstneekeus usaizinjam, ar scheem raksteem pawehledami: Mum's un Muhsu Krohna-mantineekam, tai Keisera gohbiba, Beelwirstam Nikolai Aleksandrovitscham taggad svehredami svehreht: Mum's buht par ustizzigeem pawalstneekeem.

Dohts Pehterburga 18. Webruara deena ween tuhktostis astonimts peektadeftmitä peektä gaddä pehz Kristus peedsimshanas un pirmajä gaddä Muhsu waldischanas.

Appaesch scho wissaugstaku Keisera grahmatu ta Keisera Majestete ar Sawu augstu rohku rakstejuse:

„Aleksander!“

Us scho pawehleschanu muhsu Kunga un Keisera Aleksandera ta obtra ko Deew's Kungs lai baggati svehti ar wissu garrigu un laizigu labbumu, — us tirgu sapulzejabs pahrs tuhftoschhu salbatu un augstii un semmi wirsneeki un muhsu teizama Korpusa Generala Siwersa preeskha no saweem basnizas lungem tappe svehrinati sawam jaunam Keiseram svehredami un ar Urrah to svezinadami. Va tam pascha pussdeena itt wissi teefas-kungi un kas ween kahdā frohna ammatā leelā Wahzu, Kreemu, Rattotu, Kalwischu un Zuhdu basnizas svehreja jaunam Keiseram un pebz pussdeenas pulksten 4trös missas braudses sawas basnizas tapat barrija, peesohlidamas ustizzibū un sirds-mihlestibū un valtausibū sawam walineekam, ko pats Deew's Kungs saweem faudim bahwinajis. No Winna, zaur Winnu un eefsch Winna irr missas leetas; Winnam gohds peederr muhschigi. Amen. (Reem. 11, 36.)

Karra-sinnas.

Kā nu eet ar karren? No muhsu schehliga Keisera teizameem wahrdeem (Nr. 7) redsejuschi, ka labraht gan gribb mihlo meeru, un pateesi buhs, ja tik eenaidneeki aplamas leetas ne prassa nn paschi gribb meeru; bet ka arri muhsu Keiseram jataisa itt wiss gattaws us niknaku karroschanohs tadehl, ka eenaidneeki jo deengs jo leelaku karra-spehku fataisa un atwedd. Get um eet us Krimmi Galenderu, Sprantschu, Turku un Sardinjeru kuggi ar saldateem, sirgeom, wissadeem breezmigeem karra erohtscheem un leetahm, pruwjanti un apgehrbju, un gribb labraht wairak ka 2 simts tubks. saldatus sawest. Pee Cipatorias, kahdas 9 juhdses no Sewastopolis us seemela yusti jaw eshoft sawesti kahdi 30 woi 40 tuhftoschi Turki un ir Galenderu un Sprantschi, jo Turkeem ween ihsti ne ustizz, ka labbi darrischoht. Arri taishabs pawaßar atkal nahkt muhsu juhrā ar brihnum dands kuggeem un itt mohdigahm jaunahm karra-laiwahm, kas ir lehsnā weeta warr eet, jo ar teem warren leeleem kuggeem ne warroht eekluht muhsu ohstas. Labraht gribbetu muhs woi pariht. Mussina Sweedeus, Dahnus. Ollendersus un Belgerus, wissuwairak Wahzsemneekus un Bruhschus, gan draudedami gan scha ta labbinadami, lai tik teem eet lihds,

Bet schee wehl ne gribb jauktees tayhdā pohtā. Tee masee luhto un gaïda wissi ko Bruhschu darrischoht, bet Bruhschu wehl stipri un neschauhigsi stahw. Gan ir Eistreikeri gluhnedamī stahw gattawi pee muhsu rohbescheem, bet bes Bruh scheem un Wahzsemneekem ne ko ne drihft sahkt. Tadehl wissi publejahs ar Bruh scheem. Schee sakka: Ja rahdiseet mums itt skaidri, kahda waina Kreeweem, un teifseet skaidri, ko ihsti un pateesi gribbeet no Kreeweem, ko launa darrischi, un kahdu meeru gribbeet pateesi faderrecht; — tad teifsim tuhdal woi ar jums eesim jeb ne. Bet to ne gribb un ne gribb eenaidneeki skaidri teikt. Tahda nu ta leeta. Va tam atkal Wihnes vilsehltā (flattees lantfahrtē) sahkt ar muhsu Keisera weetveeku sarunnatees par meeru, un ir Galenderi nu nosuhlijuschi sawu wezzu Ministeru Russelu, itt gudru vihru, lai runna par meeru. Tomeht ne weens wehl ne gribb tizzeht, ka buhs, ka tik ahtri buhschoht meers; jo eenaidneeki par dauds publejahs un dsennahs karra-leetas fataischt, unzik ween warredami muhsu Sewastopoli ar warru panemt. Bet kad wehl ne eet un ne ret, tad Sprantschu Keisers Napoleons eedohmajees pats eet us Sewastopoli, tizzedams tad ar sturm itt ahtri panem schoht. Bet Ministerakungi tam runna prettim, jo neeki onh schoht. Ko gan darrischoht, kad ar viemo lahgu ne panem schoht, kad ar kannu buhtu ja-eet at-pakkat. Essoht gan valikuschi apdohmigi. — Sewastopole wehl essoht stipra, un schi laikā wehl stipraki apzeetinaka mallu mallas. Genaidneeki paschi redsejuschi, ka taggad pa tuhftoscheem ratti ar wissadu pruwjanti un karra-leetahm eebraufuschi Sewastopold. Je paschi 2 jaunakee Keisera dehli tur taggad atsal irr, un wissu mihligi un gudri apghada, ka truhkuma ne buhtu. Sewastopole laudis ar to schanschanu jaw ta apradduschi, ka zeerejoht drohschi, spchlejoht musihki un dseedajoht saldati ifwalkards us tirgu par lusti. Muhsu limmus brangi kohpj, jo pats gudrafais daktera kungs, Prowessors Piragows no Pehterbburgos nogahjis us Sewastopoli. Jeer tik

teizans gudrs wihrs, ka paschi eenaidneeki jaw islubhguschees, lai nahkoht pee teem is-
ahrsteht kahdu limmo Generali. Irr gahjis
gan un valihdsejis it eenaidneekam. Nahk
arween wehl dahwanas preelsch muisu slim-
meem un faschanteem. Pee mums Telgawa
muischneeku lungi un preilenes paschi 2 wak-
fards rahdijuschi kummedinns leelä Klubbes
nammä un ar to irr sadabbujuschi 1 tubst.
2 simts sudr. rubl. preelsch faschanteem. Dasch
lungs dewis pa 10 ir pa 50 sudr. rubl. par
weenu kummedinas billeti. — Zittä Awischu
lappä jums istahstischu,zik ruhypigi na mib-
ligi tahs kristigas seewas tohs limmus kohpi,
kas par limneeku kohpejahn aissgahjuschas us
Krimini. — Tur laiks gan eshoft labbals
valizzis, bet Enlanderu karrä-spehks tå nobei-
dsees un nophulehts, ka Enlanderu isgahjuschis
no lehgera atpakkal us Balaklawu tur at-
spirgt un apkohptees ar tahn leetahm, dreh-
behm un prowjanti, ko Enlanderu teem nu at-
suhtijuschi, un pa tam Sprantschi nu winnau
weetä eegahjuschis apsargah tahn aplehger-
schanas grabwus un walles fur Enlanderu
lihdschis stahwejuschi. Enlandereem sawä semme
wehl nav isdeweess wissus Ministera-kungus
no jauna eerikteht. Wehl irr sajukhana ar
leem, un nu eezebluschi ihpaschu Kummisioni,
kas lai Krimmi gruhtigi ismelle, kahdu winnau
karrä-spehks tahn pohsts un tahn nih-
schana bijuse. Tohs kohka nammus lehgeri
nu tik sahkoht taisht, un arri sahk taisht no
Balaklawas obstas us sawu lehgeri pee Se-
wastopoles, kahdas 2 juhdoses semmes, dselses
zettu. Buhtu tuhdal endden tik gudri biju-
schis, tad tahn pohstu ne buhtu redsejuschi.
Wissu lehgeri wissapkahrt tå eshoft apzeetina-
juschi ka teem ne warroht peekluht. Tur pre-
ttini ir Kreewi semmas laikä eshoft wehl wai-
rat un itt par brihnumu apzeetinajuschees. Ja
nu alkal sahks ar wissu spehku schaut un kan-
tees, tad itt bresmigas, nahwigas leetas gan
dsirdesim! Ar ween wehl dsird, ka ir Enlen-
deru ir Sprantschu ir Turku saldati isbeh-
goht un nahkoht schehlastibu mekleht pee Kree-

weem, jo ne warroht to pohstu un gruhtunni
sawos lehgeris iszest. Kreewi iknaktis schur-
tur teem tå uskriht, ka ne warroht meeru
dabbuht ne deen ne nakt. Tå nu arri lassam
Enlanderu Awises, kas raksta, ka 31. Jan-
wara deenä kahds Kreewu pulst no pilsehta
Sprantscheem usktitis, un 4 sundas nu kah-
wuschees. 2 Sprantschu palkawneeki un 2 ma-
jori eshoft noschauti un 1 wirsneeks dshws
fanemts. Wairak par to ne raksta. — Atkal
raksta zittä lappä, ka kahdä tumschä naktis
Sprantschu aplehgereschanas grahwjem us-
kritischi un nu pa tumsu tahn sajukhana
bijuse, ka 2 Sprantschu regimenter sahtuschas
schaut weens us ohtru, ne warredamas tumsibä
pasht ne drangus, ne eenaidneelus, un ta
labba teesa Sprantschu noschauta tappuse,
pirms pasinnuschees un astahjuschas no tahn
nedarba. Eet wissadi karrä un noteek dasch-
deen ko ne tizzeht ne gribb tizzeht. — Muhsu
karrä-leelskungs Mentschikows Imä Wehrnara
deenä pats raksta tå: Kreeweem latmojees
us-eet tohs gangus, ko Sprantschi rakuschi
appaksch semmes lihds un appaksch Kreewu
stansehm pee Sewastopoles, fur gribbejuschi
muzzas ar pulweri eelikt, un tad tahn eededs-
nadami wissu nophstih. Slitki gan buhtu
bijis; bet Kreewi schohs eenaidneeku gangus
nophstijuschi. Tapat arri Kreewi roht ap-
paksch semmes leelus gangus, kas eet lihds
eenaidneeku stansehm. Sprantschi tapat arri
gribbejuschi darriht, bet ne eshoft isdeweess, jo
pulweri eelkuschis un eededsnajnschi, Spran-
tscheem pascheem par kahdi bijis. 3 deenas
pehz tam Kreewi atkal atradduschi tahnus
Sprantschu gangus un tohs nophstijuschi.
Arri schaujotees gan ar seeleem-gabbaleem, bet
neba leela manta. Naktis ar ween wehl
kahdi mass Kreewu pulzini uskrihtoht eenaid-
neeku lehgerim, lai tee meeru un meegu ne
dabbn. Ta raksta Mentschikows. — Nedsi
ka eet karrä. Ne ween semmes wissu, bet
arri appaksch semmes ka kurni darbojahs, kad
tit eenaidneekam warr peekluht un pohstu pa-
darriht. Pateesi karsch irr ihsti pohsta leeta!

Zai Deewos schehligi pasarga iksatu. Meers barro, bet karsch pohtia. Zif mums schehligam Keiseram japatetiz, ka, zif ween spehdami, us meeru darbojahs. S - z.

No Engures juhemallas.

Nabbaga juhemallnekeem ne zif to druwu, zittam tikkai tee dahrtsi pee mahjahm smilts semme, tadeht jayahrtiek ar sveiju juhra. Irr gruhta dsihwe un lohti bailigs ammats, jo nahwes breesmas ne dohmajoht ahtri useet sveijneekam masas laiwindas leelu leelä juhra, jo nabbaga lantineem, ja ne gribb baddu redseht, ir ruddens un seemas laikä ja-eet juhra, bet tad lai arri Deewam pateiz, ja dsihwi pahnahl mahjäss.

Tä tad nu arri 11tä Dezembera deenä us juheu dewuschees 14 zilweki no Krohna muischas Engures Bleenzeema, Kesterazeema un Engurazeema, 4 zilweki no Krohna Dhsolmuischas Purrenzeema, 5 zilweki no Engures Mahzitajamuisch as un 2 pee Tukumas peerakstitti wihi. Sweiyoht tik nikua wehtra is-zehlusees, ka nabbagi ne warrejuschi wairs pee mallas kluht. Gan ilgi zihnijschees ar wilneem, bet wissas laiwas apgahstas tappuschas un itt wissi, 25 zilweki, noslihkuschi! Tikkai 3 lihki no juhras ismesti us krastu, tee zitti ne finnas! Arri wissas laiwas, weens enkurs un 58 tihki pagallam! Noslihkuschi 4 Krohna saimneeki, 3 saimneeki dehli, 6 kalpi un 5 puishi, un palikkuschas 12 nabbaga atraitnes ar 12 sihkeem behrnineem. Par teem no Mahzitaja muischas sihkuscheem ne finnam teikt, kahdi bijuschi, woi neprezetti jeb prezetti. Ak tawu behdu! ak tawu assaru! Nu tee mai-ses deweji un arri laiwas un dahrgi tihki ar ko maiji yelnites pagallam! Te gan ko eeschehlotees kristigai firdi. Engures, Tukumas un Kandawas zeen. mahzitaji gan sa-

laifijschi kahdas dahwanas un arri Tukumas vilsehtneeki kahdus 30 sudr. rubl. samettuschi nabbaga atraitnehm un bahrineem. Bet zif tas irr tik daudseem! Tadehl zeen. Offenberga kungs, kursemnes Domehnu teesas Presidente, schehligam Keiseram par to laidis grahmatu, un Winni no Sawas augstas schehligas firds teem nelaimigeem dahwinajuschi 285 sudr. rubl. Nu schee lautini zaur sawa semmes-tehwa schehlastibu schim brihscham gan pasargati no badda, bet — woi ne gadditohs ir wehl zittas kristigas rohkas, kas scho behdigu lauschu firdis arri gribbetu eepreezinaht. „Schlihsta un ne-apgahnita kalposhana preeksch Deewa un ta Tehwa, irr schi, bahrinus un atraitnes eefsch winau behdahn aymekleht un sewi paschu turreht ne-apgahnitu no tahs pasaules.“ (Jehkaba gr. 1, 27.) Ja stary muhsu mihleem Avischu lassitajeem tahdi gadditohs, kas ar scho kalposhanu sawam Deewam un Pestitajam labprahrt gribb kalpoht, tad luhsdam sawas mihlestibas uppurus oshuhtiht Jelgawa pee S - z.

Swefchias semmes finnas.

No Berlihnes Brusches raksta, satur seewa no 104 gaddeem wezza eshoht. Schai wezzenei irr meita, kas jaw arri wezza seewa no 68 gaddeem. — Ne senn te arri weena 100 gaddu masa, masa seewina, ka mas punderisch, nomire, kas lehnina vissi bija.

Par ihses pilsatä Sprantschds, tohp diki leels trakteera nams taisichts, kur 1200 gultas warreschoht eelikt un dauds simius reisneku kohschu un labbi usnemt. — Schis buhschoht gan tas leelakais trakteeris Eiropä. — Kaut tahds leels trakteeris taggad stary Jelgawu un Kleipehdun buhtu, kur tik dauds to zetta wihi eet, tad buhtu trakteerim un zetta gabjeem labbi!

E. F. S.

Latweefch u Awisch u

Nr. 8.

peeliffum s.

1853.

Par Widsemmes semneeku skohlahm.

(Beigums.)

1821 mā gaddā Laiſā eetaſiſja pirmu ſtrichtu ſkohlu Widſemme. Tur lihds ſchai deenai behrnuſ mahza wiſſu zauru gaddu. Schahs ſkohlaſ pirmee augli bij, ka no 1825ta gadda Laiſā draudſe naiv ze weens ſkohlmeiſteris, kaſ naiv biſiſ trihs gaddus no weetas ſtrichtu ſkohla un tur mahzihts un aufſehts. Bes tam wehl 48 brongi iſmahziti ſkohlmeiſteri un ſchleſteri us zittahm draudſehm iſgahjuſchi un 25 wehl taggad diſhwo Laiſā draudſe, kaſ irr gohdigi ſaimneeki un ſaimneeku weetneeki. Zitti arridſan irr par teſas wiſhreem, par walſtſ wezzakeem, walſtſ ſtrichtu vereem u. t. j. pr. Ar wahrdū ſakkoht ſchi ſkohla iſrahdiſuſees ka kohts pee uhdens uppehm ſtahdihts, kaſ auglus neſſ ſawā loikā, un paſihdſejuſi douds tahn 8000 diwehſeſehm Laiſā draudſe pee kriſtiqas un dectwabihjigas diſhwoſchanas, laikam arridſan ar to, ka behrni tur mahziuſchees tam ſungam dſeedah tihli ſtichetrahm balsim, un no wiinneem wiſſa draudſe to eemahziuſees arridſan. No 1822ta godda Laiſā draudſe uſbuhiweti 20 ſkohlaſ-nammi. Dauds jaſateiz zitteem zeenigeem kungeem kaſ ſcheligi peepalihdſejuſchi, bet jaſreezajahs wairak ar leelu preeku par to, ka ſemneeki arridſan rahdiuſchees jo labprahiti, lai laudis no maſatneſſ mahzahs, kaſ pee wiannu muhſchigu meeru ua preeku waijadſig. Saimineeks Marts Mettigis Moiſamas walſtſ, ſawam apzeemam, kur lihds 1835ta g. ſkohla wehl nebij, taſ gadda ſchinkoja, kad us nahvi guſtoht taisſiſjahs aib-eet Deewa preekſchā, par ſkohlaſ nammu ſawu jaunu diſhwojamu ehku, ko par ſawu naudu bij uſzirtis, un kaſ wehl bij nojumina naween. Saimineeks Marts Winkis, Kaddiſmas walſtſ, ſawu diſhwojamu ehku arri ſchinkoja par apzeema ſkohlaſ nammu, ſhogadd buhſ 3 gaddi. Laiſā ſandkilles apzeemā ſchodadd (1853ta g.) uſbuhiweliſ, bes wiſſas peepereſchanas, jaunſ ſkoh-

laſ nams ſimts behrneem un Plemminiuſchaoſ Puimoisaſ apzeemā ſaimneeki, redſedami, ka wiinu ſkohlaſ nommā, ko preetſch 4 gaddeem bij uſbuhiweliſchi jaunu, 70 behrneem maſak ruhmes, paſchi no ſelviſ to iſbuhiwela ſeelaku

Gan drihs iſkatram apzeema ſkohlmeiſteram ier 8 dalderu ſemmes wehrtibas bes kahdahm dohſcha-nahm un iſkatram apzeema ſkohlaſ ſawu laſſamu grahmatu krahjums par inventariunu. Schinni weemā Laiſā draudſe no Mahrtineem 1852ta g. lihds Urgeem 1853ta gadda mahzili 1351 behrni, un no teem 871 bij gluſchi ſkaidri laſſitoji, 210, kam tik ſkaidri negahje wiſ, 270, ko nezik wehl celaujiti grahmatu un 151 rakſtatiſi.

Kad jums, mihiſeem Kurſemmes brahleem, ſawu Widſemmes ſoumu ne-efmu ſlehpis, tad jau laufet, ka ar preeku jums darrijiſ ſinna mu ſawu gohdu arridſan. Teſcham, ka to ne efmu darrijiſ leelishanas dehl, jo ko maſka leelibz, kad tek ja-leezina: no Deewa ſchelatiſbas eſſam, kaſ mehſ eſſam, bet eo to darrijiſ tapehz, ka zits juhſu ſtorva lai muuſ ſarra ſinna mu ſawu gohdu, kaſ war buht ſeelaſ ſeelaſ wehl par muhſu gohdu, un ka dehſ juhſ nenofkaudifum, bet kaſ muuſ buhſ par dſen-noli, lai tekkam eekſch tahe muuſ preekſchā liktas zihniſchanas, lai iſteepjamees us to mehrki, ko juhſ jau aibſneeguſch, un ka kad ta no muuſ buhſ aibſneegta arridſan, tad lai kohpā, weenā prahtā un weenā ſirdi dſennamees us to galla mehrki muhſu debbesligas aijinoſchanas, zaur Jeſu Kriſtu, ko mehſ, ko muhſu tizziba jau aijina pee gaſchuma, jau ſawus behrnuſ wiſſus uſaudſinajam par gaſchumas behrneem.*)

B....t.

*) Tam zeem mahzitajam, ko ſinn pahi wiſhahm Kurſemmes ſauschu-ſkohlahm, no ſirdi patelitum, tad muhſu Aivoſeo arri ſinna ſilaſtu par Kurſemmes Latweefch u ſkohlahm. Patelitu gan to laſſhi.

Mahzibas,

labbi saprohtamas un iostahstijamas, pehz kurrahm
jabsihwo.

VII.

Dahwids di. 119, 105: Taws wahrdts irr
mannas kahjas spihdeklis un gaischums us
manneem zelleem.

Labs padohms tikai labs, ja tam klausā.
(Sf. w.)

Kristaps Johnas, ta leela Deewa-mahzi-
taja Justus Johnas un Luttera drauga dehls,
ar labbu galwu no tehwa mahzibahm, kā
augstā skohla, dauds ko bija mahzijees, bet
sawa tehwa yamahzishanas bija nizzinajis un
to dauds reisheim apbehdinajis. Tanni 1567ā
gaddā winnu Kopenahgenē nomaitaja, tapehz
ka tam leels noseegrīms bija usrahdihts. Bei-
dsōht, kad tam azzis aissehje, tas ar firds-
sehrahm esauzahs:

„Ko lihds, kā dauds es mahzejis,
Bet jauns, kahds biju, palizzis?“ —

Kristigam abbja waijaga, tahs sinnas
un firds-apsinuas.

Mahzees, kā muhscham dsihwotajs;
Dsihwo kā riht jau nomirrejs!
Ta Germannis Ruēnaahrs mehdsīs sazīht:
Ne lassī, lai par rakstu-sinnatneku, bet par
Timotēn (Deewabihjataju) paleezi.

A. Hgnvgr.

Es ne esmu wainigs!

Ta irr dauds ziltwekeem eerasta esaukshanaħs
un rahdahs zehlusees no tahs paschas un wilitu
gudrakas tschahħas, kas ġewi mahzeja eeteikt, ta
Deewa prahtam prettim dorroht ne kas ne kaite-
schoht. (Skattees 1 Mohs. grahm. 3, 1—4.) —
Dauds, dauds flistuma jaur to ween jau noteek, ta
tars — ir pats wainigis, ne wainigs schke-
kahs un teizahs effohts.

Tratvelu Jukkums, svehtdeenu gandriħs lihds
pusħdeenai tikai wezzu reibali isguljejis, aiseet

lihds basnizai dsirdeht, ko teesas veeshdetais jeb
lesteris paſluddinaschoht. — Pehz frohgħa regħajjis
pamaslinam eemirkst un tikai oħtrdeenas riħta
mahjās pahrnahk feitw mahjiżt, ar to boħkstabeere-
schonu, kā mittineeki tirġus pamallés salu sigrus
zeeni celohjiżt. Schi taħdu mahjibu ne warre-
dama eċenitees, aistekk lihds basnizas wehrmin-
derim, lai tas jel atnahktu, winnas no zekka isgħa-
jusħu wiħru oħkal us labbu puiss pagrest.

Wiħro aiseet un itt miħligi u ċrunna: «Ka tad-
draugs Jums taħds fliskums gaddiżees?» —

Schi's atteiż: «Ja, es ne esmu wainigs! To
winna ar salu mutti nopolna. Ne esxi regħajjis
pahr istabas fleksni, schi jau azzis lezz, kā fakke.
Ko t-ed es ta briħnum esmu vadsehris? Woi tad-
schahdās, taħdās darrischħanās, ar weenu ar ohtru
fogħajjis tuksħa mutte tu runnasi? Woi tad-żekku
un louku pahr-eesi weħjus riħdams? Ko tad-tahda
mahjās għall-dama puhħadha sinn; woi tad-tahda
ne waix jag?» — Seelva aktal prettim: «Woi
tu weħl tik dauds runnasi, flepkaw, bleħdi, schuh-
pa! Man wain a i pa mahħażin jagħrefschahs, ar
faimi un behrnejem jarahjahs, ar loħpeem jadarrahs,
ar zeeminnejem jaħrizzejahs!! u. t. j. pr. — Spreed,
prahħigas lafftais, woi schee abbi bes wainas?

Aktal Wezzinu Babbei nomirst wiħrs; tikko pa-
behreħm jau ne pahrtwedd jittu. — Tik jau no-
spresch beheu beigħas kohpa ar Jeensloħtu Kehrzu,
kas dasħħi atraitnej ir-meitsħħi wiħru noleħmu, i-

Jauneeschu Mahrtinu, kas gan pa jauns, bet kurru

patti prahħiga buħħadha warresħoħt walidħit (ta-
prahħigas seewas farunna) un kā tħikma grohsiet
un loħżejt.

Jauneetis salbatu deenesti biħdomees, bij arri-
tuhlin dabbujams. Bet pehz pahru m'hnejħu itt
oħtradi israhdijal, ne kā prahħigas seewas bija
spreedusħas. — Nelaikis biji pee darbeem jo is-
mannigis bijiż ne tagħġidnej Jauneetis. — Tapex
Babbe, kā jau doħmajusi, saħf.us Mahrtinu ruħħ,
tam salu għidru padohmu peedohħadma. Bet
Mahrtinisch aktal nei dárbi, nei jittu ko tik-zeeti biji
eeneħmees, kā to: «Wiħrs i-rre seewas gal-
wa;» un pee tam-palikka, lau winnam, ja patiħ,
ir-leelu! Scheem arridson bija abbeem prahħa tas-
nelahga fakkant warħd: «Es ne esmu wainigs!»

— Bet, lassitais mihlais, dohma kā tihkams: abbi wainigi — un ditti wainigi!

Ir Teepschu Jannis zeeni teilt: „Es ne esmu wainigs!“ un strihdis tam ik stundas gattatos, ja tikkai gandrihs wissi tam pehz prahta ne runnatu un ne darritu. Jau gandrihs ik teesas deenā tas satwu newainibu leek eetwilkt teesas russos; un ja pagasta teesa to par wainigu teiz, tad tuhlin skreij us aprinki taisnotees, kad ic juhdses 7 buhtu jabrauz, jojahj, jeb ja-eet.

Slembu Mattisis teiz: „Es ne esmu wainigs!“ un flinkuma un blehdibas labbad ne weenu gaddu pa-ehnas jeb faimneka ne warr dabbuht, ja to preekschneeks jeb presidente kahdās mahjās ar warru, faimneekam par ihgumu ne uoleet.

Faimneeki teizahs newainigi, faime newainiga, tapehz, kā rahdahs, daschi wehletohs, faut gads ihfaks buhtu ne 12 mehneshus!

Kē, lassitais, zik schis sakams wahrds, magg minnejoht, nelabbuma fazell, tapehz, lai pirms winnu vahr luhyahm laischam, apdohmajam, ka ne ikreis to teikdamti taisnibu runnajam; wißtwairktee, kam kibbeles un dumpis artween gaddahs; un kad to apdohmasiin, tad pascheem un zitteem dauds labbuma no tam zelzees.

J. B.

Es dsihwoju, to mehr ne es, bet Kristus
dsihwo eeksch mannum.

Meld. Kā spohshi spihd mans Jesuisk.

1.

Es dsihwoju, to mehr ne es,
Tu, Kungs, man Tawā sirdi ness,
Tu wissas pasaul's spohschums!
Ta gaisma no Lew wissur spihd,
Taws swehtajs Gars eeksch dwehsehm miht,
Tu Engelischu kohschums!

Nahz' yell'

Nahz' yell'

Sirds man gaiba,

Sirds man waiba,

Pehz Lew rauda,

Un tik eeksch Lew preeku bauda.

2.

Es dsihwoju, to mehr ne es,
Tu, Kungs, man Tawā sirdi ness,

Tu mannu dwehsel' silbi,
Bes Lew irr tumschums ween eeksch man,
No Lewim nahk ta spihdeschan,
Kas mannu sirdi pildi; —
Nahz' yell'
Debbess-spohschums,
Glihtums, kohschums,
Stahjees klahu,
Gaismu mannu tumschu prahlu.

3.

Es dsihwoju, to mehr ne es,
Tu, Kungs, man Tawā sirdi ness,
Tu manna dwehsel's warra!
Es kwehp'dams daks, un needrita,
No wehja schurp turp mehtata,
Grehks manni wahju darra;
Nahz' yell',
Nahz' yell',
Ka es grehku,
Nahwes spehfu
Deldheht warru,
Schehligajs, zaur Tawu Garru.

4.

Es dsihwoju, to mehr ne es,
Tu, Kungs, man Tawā sirdi ness,
No Lewim dsihwib' ispluhst,
Noslahpusi ta sirds man twihfst,
Issalkusi ta dwehsl'e nifikst,
Un ilgodama saluhst;
Nahz' yell',
Nahz' yell',
Dsihwa-maise
Dwehsel's raise,
Sirdi pildi,
Un ar dsihwu straumi silbi.

5.

Es dsihwoju, to mehr ne es,
Tu, Kungs, man Tawā sirdi ness,
Man pectek Tawa schehlib,
Bes Lew es esmu-itt neka,
Lik Tawa miholesiba, ta
Dsemb' eeksch man jaunu dsihwib';
Nahz' yell',
Nahz' yell',
Grehkus raissi,
Sird' sataissi;
Bian' gaiba,
Dwehsele zaur affrahm smaida.

Grot.

S i n n a.

Mihkeem grahamatneekem un nelaika Rihgas Jahnas-basnizas rihta-mahzitaja Treua, zeenitajeem sché darram sinnamu, ka no schi gohda wihra raksteem par itt lehtu maksa wehl irr dabbujamas schihs grahamatas:

Batweeschu draugs; ifkatrs pilnigs gadba-gahjums maksa ne-eeseets 10 kap. sudr.

Batweeschu drauga pawaddons; ifkatrs gadba-gahjums maksa ne-eeseets 15 kap. sudr.

Deewa wahrdu mihkotajeem 10 grahamatas, ne-eeseets maksa 20 kap. sudr. bes wahka eeseets maksa 25 kap. sudr.

Swehtas gudribas grahamata, ne-eeseeta maksa 5 kap. f., bes wahka eeseeta maksa 6 kap.

Sinnas par Mahrtinu Butteru, maksa eeseets bes wahka 5 kap. sudr.

Behru walloda, maksa eeseeta bes wahka 5 kap.

Sinnas par sahtibas beedribahm, m. 1 kap. Medbus lahsite, maksa 1 kap. sudr. 16 sleepas 1 kap.

Skohtas behrnu deewaluhgschanas, bes wahka eeseets maksa 1 kap. sudr.

Spredzikis teikts, kur sahtibas beedribu eezeble, bes wahka eeseets maksa 1 kap. sudr.

Kà gahjis ar kristigu tizzibu, eeseets pussahdas wahka maksa 15 kap. f.

Bihbeles kattismis, eeseets ar wahku melsa 2½ kap. sudr.

Masais kattismis, ne-eeseets maksa 2½ kap. f.

Masais kattismis latwiski un wahdisski, eeseets bes wahka maksa 3 kap. sudr.

Rihgå schihs grahamatas dabbujamas pee nelaika Treua mahzitaja zeen. atraistnes, Sinder-a-eelä, Treua nammä, 3 treppes augsti, un Zelgawä buhs dabbujamas pee

Schulz.

S i n n a.

Zeen. Rindes mahz. (R.) Tee 2 nekruschi jaw bij aigghajsch, tadehk mehs ar to naudu darrrijuschi, ka juhs gribbejuschi. — Mihk Dödsch Leitis no Slekes, juhsu dehls Anbreis Zelgawä wairs ne bij, kad juhsu grahamata atmahze. Ko lai nu darram ar to naudu! Arri tas nekruschi Torens Zeltmals no Warves m. jaw bij aigghajis. Raksteet nu zeen. mahz. R., kur lissim tohs 2 rubl. Zapat arri Kuhdu Jahnis us Pehterburgu jaw bij aigghajis, un mehs jums zeen. Ruzzawas mahz. M. tohs 5 rubl. ar juhsu kaiminu v. F. effam atsuhtijuschi atpakkat. — Ir juhsu Janni Treumann, zeen. Laudses mahz. R. ne warrejam useet. Gan arri aigghajis. Kur nu paliks tee 4 rubl. sudr. Tam salbatam tohs 50 kapeikus effam ismaksajuschi. — Zeen. Wentspils mahz. R. juhsu luhschanu effam isdarrijuschi. — Juhs zitti zeen. mahz. un draugi! juhsu naudas grahamatas effam dabbujuschi un teem nekruscheem, jeb kur bij jadohd, nodewuschi un kwitanzes muhsu rohkä; ir tahs zittas luhschanas isdarrijuschi. Buhtu par dauds garra reise wissus tohs wahrdu tē isteilt.

Zeen. R.... mahz D... r. (W.)! Pateizam par juhsu raksteem. Rikti! kas labs, labs; — bet kas tauns, tauns un japahtaisa un tadehk bij ja-aprahj. Dohsim gan lassicht sawä laikä, — bet ja scho to ar zitteem wahrdeem ne isteiksim, tad Kursemneekeem nahktu par gruhti un teem buhtu pateesi jadusmohajs. Woi tā wehleseet darrhi?

Ta Asia jauna lantkahrtu nu jaw mahderu rohkä. Jaunnebdei tai warreseat nahkt pakat. Zeen. Widsemneekem, kas mums rakstijuschi un luhsuschi wehl to Eiropas lantkahrti un isstahschana, tē darram sinnamu, ka to warr dabbuht Rihgå pee Minus lunga.

Euhdsam zeen. Awi schu rakstijuschi pee darba wairak peespeestees, lai truhkums ne useet. Ta sehjas laikä labbi ne sehj, ka tad baggati plaut? Ta taggad garris wakkars magashnei papillam ne gahdaseet, tad waffaras laikä pateesi buhs babs! Neganti kleegseet, kad sahksim barroht ar sehnalahm!

S—s.